

บทที่ 11

กฎหมายและจริยธรรม e-Commerce

จริยธรรม (Ethics)

- ▶ เป็นกฎเกณฑ์และมาตรฐานของการประพฤติปฏิบัติในสังคม
- ▶ หลักคุณธรรมการประพฤติปฏิบัติหมายความและถูกต้องของผู้ที่อยู่ร่วมกัน
- ▶ โดยมีพื้นฐานมาจากหลักการทางศีลธรรม ค่านิยม วัฒนธรรมและประเพณี เพื่อการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุบร่มเย็น
- ▶ โดยสังคมจะเป็นตัวตัดสินผลของการกระทำนั้น ว่าเป็นการกระทำที่ถูกหรือผิด

จริยธรรม (Ethics)

▶ จริยธรรม (Ethics) ในความหมายทางคอมพิวเตอร์

- หมายถึง หลักศีลธรรมจรรยาที่กำหนดขึ้น เพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติ หรือควบคุมการใช้ระบบคอมพิวเตอร์และสารสนเทศ หรือ
- หลักเกณฑ์และมาตรฐานที่ประชาชนใช้ในการตัดสินใจ เพื่อกำกับดูแลสังคมต้องและหลักเลี้ยงการกระทำความผิดต่อผู้อื่น

จริยธรรม (Ethics)

- ▶ ตัวอย่างการกระทำความผิดในด้านจริยธรรมคอมพิวเตอร์ เช่น
 - การใช้ถ้อยคำที่ไม่สุภาพ
 - การโฆษณาชวนเชื่อเกินจริง
 - การกระทำที่ก่อให้เกิดความรำคาญแก่ผู้อื่น
 - การกล่าวพาดพิงถึงผู้อื่นโดยไม่ได้รับอนุญาต
 - การใช้คอมพิวเตอร์ของผู้อื่นโดยผู้อื่นไม่เต็มใจ

กฎหมาย (Law)

- ▶ กฎหมาย คำสั่ง หรือข้อบังคับที่ถูกตั้งขึ้นโดยรัฐหรือผู้มีอำนาจสูงสุด
- ▶ เพื่อใช้เป็นเครื่อง มือสำหรับดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายอย่างหนึ่งอย่าง ใดของสังคม
- ▶ และมีสภาพบังคับเป็นเครื่องมือในการบังคับใช้บุคคลในสังคมต้องปฏิบัติตามกฎหมาย คำสั่ง หรือข้อบังคับนั้น

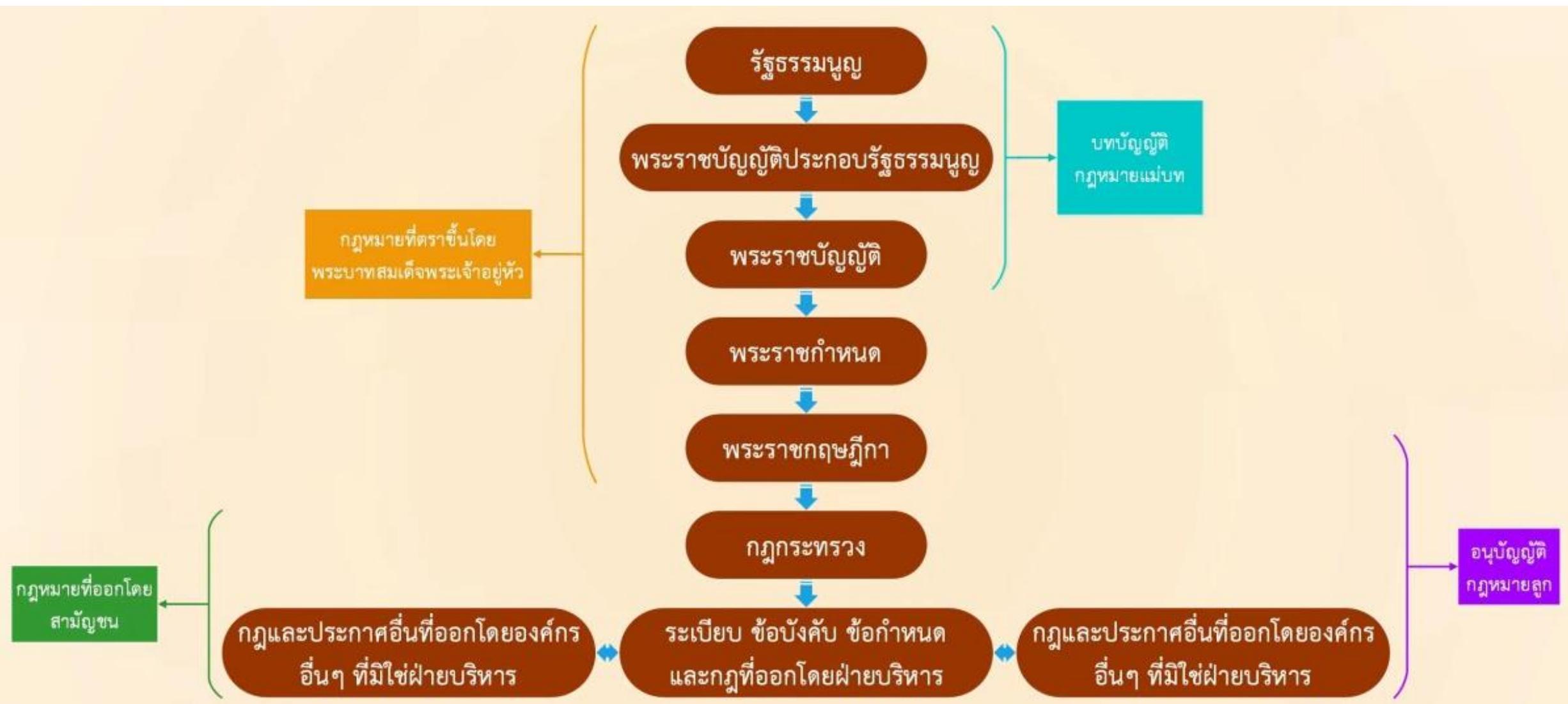
กฎหมาย & จริยธรรม

กฎหมาย	จริยธรรม
1. สร้างขึ้นมีเจตนาเพื่อรักษาความสงบเรียบร้อย และความสงบสุขในสังคมและให้ความคุ้มครองแก่ประชาชนทุกคน	1. สร้างขึ้นเพื่อช่วยให้ผู้คนตัดสินใจได้ว่าอะไรถูก หรือผิดและทำอย่างไร
2. เกิดขึ้นอย่างเป็นระบบ	2. เกิดขึ้นจากการสืบทอด
3. เป็นข้อบังคับจากรัฐที่เป็นลายลักษณ์อักษร	3. เป็นข้อบังคับจากสังคมที่ไม่เป็นลายลักษณ์อักษร
4. เป็นบทบัญญัติว่าต้องทำหรือต้องละเว้น ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้	4. เป็นเรื่องของจิตสำนึก ทำ เพราะเห็นว่าถูกต้อง และภูมิใจที่ได้ทำ
5. มีบก烙โภชที่ชัดเจน	5. ไม่มีการลงโทษตามกฎหมายแต่ลงโทษโดยสังคม
6. ตัดสินด้วยคำว่าผิดหรือไม่ผิด	6. ตัดสินด้วยคำว่า ควรหรือไม่ควร

2. ลำดับชั้นของกฎหมาย

- ▶ **รัฐธรรมนูญ** กฎหมายสูงสุดในการจัดระเบียบการปกครองประเทศ
- ▶ **พระราชบัญญัติ พระราชกำหนด**
 - **พระราชบัญญัติ** กฎหมายที่พระมหากษัตริย์ทรงตราขึ้นโดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา เป็นกฎหมายหลักกีสำคัญที่บังคับใช้ในปัจจุบัน
 - **พระราชกำหนด** กฎหมายที่พระมหากษัตริย์ทรงตราขึ้นตามคำแนะนำของคณะรัฐมนตรี การตราพระราชกำหนดให้กระทำได้เฉพาะเมื่อคณะรัฐมนตรีเห็นว่าเป็นกรณีฉุกเฉิน เร่งด่วน
- ▶ **พระราชกฤษฎีกา** กฎหมายที่พระมหากษัตริย์ทรงตราขึ้นตามคำแนะนำของคณะรัฐมนตรี พระราชกฤษฎีกาวาจจะออกได้ต่อเมื่อพระราชบัญญัติให้สำนักงานไว้
- ▶ **กฎกระทรวง** เป็นกฎหมายบริหารที่กำหนดรายละเอียดของกฎหมายแม่บทอีกต่อหนึ่ง
- ▶ **ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง** คือ กฎหมายปลดย่อyley ประเภทที่เป็นเรื่องเล็กๆน้อยๆ เช่น ระเบียบการปฏิบัติราชการ

2.1 ลำดับชั้นของกฎหมาย

2.2 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับ e-Commerce

1. กฎหมายธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ.2544
2. กฎหมายว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2550
3. กฎหมายขายตรงและตลาดแบบตรง พ.ศ.2545
4. กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค
5. กฎหมายทะเบียนบุพานิชย์
6. กฎหมายลิขสิทธิ์ พ.ศ.2537
7. กฎหมายว่าด้วยราคัสินค้าและบริการ พ.ศ.2542
8. กฎหมายจดแจ้งการพิมพ์
9. กฎหมายผลิตภัณฑ์ อาหารและยา
10. กฎหมายธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ.2551
11. กฎหมายการควบคุมดูแลธุรกิจบริการการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2551(E-Payment)
12. พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 (Personal Data Protection Act: PDPA)

1. ພຣະราชບັນຍຸຕົວໜ້າດ້ວຍຮູრກຣມກາງອີເລິກໂຕອິນັດສ ພ.ສ. 2544

1) WSU.ธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ.2544

- ▶ ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ มีผลเท่ากับ กระดาษ
- ▶ รับรองสถานะทางกฎหมายของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ เมื่องกับการทำหลักฐานเป็นกระดาษหรือหนังสือรับรองการส่งและรับข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ รวมถึง ใช้เป็นพยานหลักฐาน
- ▶ มีหลักการ คือ
 - **หลักความเท่าเทียมกัน (Functional Equivalence)** ระหว่าง “กระดาษ” และ “ข้อมูล อิเล็กทรอนิกส์” เพื่อให้การทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ มีผลทางกฎหมาย เทียบเท่าการใช้กระดาษ
 - **หลักความเป็นกลางทางเทคโนโลยี (Technological Neutrality)** ที่ไม่ระบุ เวพะเจาะจงเทคโนโลยีใดเทคโนโลยีหนึ่ง แต่รองรับพัฒนาการของเทคโนโลยีที่จะ เกิดขึ้นในอนาคต และ
 - **หลักเสรีภาพการแสดงเจตนา (Party Autonomy)** ของคู่สัญญา

1. พรະราชบัญญัติธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2544

สาระสำคัญของ พรบ.ฉบับนี้ ประกอบด้วย

- ▶ หมวด 1 ธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (มาตรา 7-25)
- ▶ หมวด 2 ลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์ (มาตรา 26-31)
- ▶ หมวด 3 ธุรกิจบริการเกี่ยวกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์
(มาตรา 32-34)
- ▶ หมวด 4 ธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ภาครัฐ (มาตรา 35)
- ▶ หมวด 5 คณะกรรมการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (มาตรา 36-43)
- ▶ หมวด 6 บทกำหนดโทษ (มาตรา 44-46)

1. พรະราชบัญญัติธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2544

- ▶ "ธุรกรรม" หมายความว่า การกระทำใดๆ ที่เกี่ยวกับกิจกรรมในทางแพ่งและพาณิชย์ หรือในการดำเนินงานของรัฐตามที่กำหนด ใน หมวด 4
- ▶ "อิเล็กทรอนิกส์" หมายความว่า การประยุกต์ใช้วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ ไฟฟ้า คลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า หรือวิธีอื่นใดในลักษณะคล้ายกัน และให้หมายความรวมถึงการประยุกต์ใช้วิธีการทางแสง วิธีการทางแม่เหล็ก หรืออุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการประยุกต์ใช้วิธีต่าง ๆ เช่นว่าบัน
- ▶ "ธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์" หมายความว่า ธุรกรรมที่กระทำขึ้นโดยใช้วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ทั้งหมด หรือแต่บางส่วน

1. พระราชบัณฑิตธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2544)

- ▶ "ข้อความ" หมายความว่า เรื่องราว หรือข้อเท็จจริง ไม่ว่าจะปรากฏในรูปแบบ ของตัวอักษร ตัวเลข เสียง ภาพ หรือรูปแบบอื่นใดที่สื่อความหมายได้โดยสภาพ ของสิ่งนั้นเองหรือโดยผ่านวิธีการใด ๆ
- ▶ "ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์" หมายความว่า ข้อความที่ได้สร้าง ส่ง รับ เก็บรักษา หรือ ประมวลผลด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ เช่น วิธีการแลกเปลี่ยนข้อมูลทาง อิเล็กทรอนิกส์ จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ โทรเลข โทรพิมพ์ หรือโทรสาร

1. พระราชบัณฑิตธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2544

- ▶ "ลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์" หมายความว่า อักษร อักษร ตัวเลข เสียงหรือสัญลักษณ์อื่นใดที่สร้างขึ้นให้อยู่ในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ซึ่งนำมาใช้ประกอบกับข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อแสดงความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อรับบุคคลผู้เป็นเจ้าของลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลอิเล็กทรอนิกสนั้น และเพื่อแสดงว่าบุคคลดังกล่าวยอมรับข้อความในข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์
- ▶ "**ระบบข้อมูล**" หมายความว่า กระบวนการประมวลผลด้วยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ สำหรับสร้าง ส่ง รับ เก็บรักษา หรือประมวล ผลข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์

1. พระราชบัณฑิตธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2544

- ▶ "การแลกเปลี่ยนข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์" หมายความว่า การส่งหรือรับข้อมูลความด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ระหว่างเครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้มาตรฐานที่กำหนดไว้ล่วงหน้า
- ▶ "ผู้ส่งข้อมูล" หมายความว่า บุคคลซึ่งเป็นผู้ส่งหรือสร้างข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ ก่อนจะมีการเก็บรักษาข้อมูลเพื่อส่งไปตามวิธีการ ที่ผู้นั้นกำหนด โดยบุคคลนั้น อาจจะส่งหรือสร้างข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ด้วยตนเอง หรือมีการส่งหรือสร้างข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ในนามหรือแทนบุคคลนั้นก็ได้ ทั้งนี้ ไม่รวมถึงบุคคลที่เป็นสื่อกลางสำหรับข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์นั้น
- ▶ "ผู้รับข้อมูล" หมายความว่า บุคคลซึ่งผู้ส่งข้อมูลประسูงค์จะส่งข้อมูล อิเล็กทรอนิกส์ให้ และได้รับข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์นั้น ทั้งนี้ ไม่รวมถึงบุคคลที่เป็นสื่อกลางสำหรับข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์นั้น

1. พระราชบัณฑิตธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2544

- ▶ "บุคคลที่เป็นสื่อกลาง" หมายความว่า บุคคลซึ่งกระทำการในนามผู้อื่นในการส่งรับ หรือเก็บรักษาข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์อันใด อันหนึ่งโดยเฉพาะ รวมถึงให้บริการอื่นที่เกี่ยวกับข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์นั้น
- ▶ "ໃบรับรอง" หมายความว่า ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์หรือการบันทึกอื่นใด ซึ่งยืนยันความเชื่อมโยงระหว่างเจ้าของลายมือชื่อกับข้อมูล สำหรับใช้สร้างลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์
- ▶ "เจ้าของลายมือชื่อ" หมายความว่า ผู้ซึ่งถือข้อมูลส่วนตัวไว้ใช้สร้างลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์ และสร้างลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์นั้น ในนามตนเองหรือแทนบุคคลอื่น

1. พระราชบัณฑิตธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2544

- ▶ "คู่กรณีที่เกี่ยวข้อง" หมายความว่า ผู้ซึ่งอาจกระทำการใด ๆ โดยขึ้นอยู่กับ ให้รับรองหรือ 赖以มีอิทธิพลต่ออิเล็กทรอนิกส์
- ▶ "หน่วยงานของรัฐ" หมายความว่า กระทรวง กบwing กรม ส่วนราชการที่เรียกชื่อ อย่างอื่น และมีฐานะเป็นกรรมการราษฎร์ส่วนภูมิ ภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจที่ตั้งขึ้นโดยพระราชบัณฑิตหรือพระราชกฤษฎีกา และให้หมายความ รวมถึงนิติบุคคล คณะบุคคล หรือบุคคล ซึ่งมีอำนาจ หน้าที่ดำเนินงานของรัฐไม่ ว่าในกรณีใด ๆ

หมวด 1 รุกกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์

- ▶ (มาตรา 7, 8) การรับรองรองสถานะทางกฎหมายของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ที่มีการรับ การส่งผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ สามารถใช้เป็นหนังสือ หรือหลักฐานเป็นหนังสือ
- ▶ (มาตรา 9) การยอมรับผลทางกฎหมายของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ (ลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์) ให้ถือว่าเป็นการลงลายมือชื่อตามกฎหมาย หากใช้วิธีการตามที่กฎหมายกำหนดไว้
- ▶ (มาตรา 10, 12) การนำเสนอและเก็บรักษาข้อความที่เป็นข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ อย่างตั้งจริงใจ
- ▶ (มาตรา 15-24) การรับ การส่งข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์
- ▶ (มาตรา 25) รุกกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ที่ดำเนินการที่น่าเชื่อถือ

WSU. ว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2544

มาตรา 7 ห้ามมิให้ปฏิเสธความมีผลผูกพันและการบังคับใช้ทางกฎหมายของข้อความใดเพียงเพราะเหตุที่ข้อความนั้นอยู่ในรูปของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์

มาตรา 8 ภายใต้บังคับบกบัญญัติแห่งมาตรา 9 ในกรณีที่กฎหมายกำหนดให้การใดต้องทำเป็นหนังสือ มีหลักฐานเป็นหนังสือ หรือมีเอกสารมาแสดง ถ้าได้มีการจัดทำข้อความขึ้นเป็นข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ที่สามารถเข้าถึงและนำกลับมาใช้ได้โดยความหมายไม่เปลี่ยนแปลง ให้ถือว่าข้อความนั้นได้ทำเป็นหนังสือ มีหลักฐานเป็นหนังสือ หรือมีเอกสารมาแสดงแล้ว

WSU. ว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2544

มาตรา 9 ในกรณีที่บุคคลพึงลงลายมือชื่อในหนังสือ ให้ถือว่าข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์นั้นมีการลงลายมือชื่อแล้ว ถ้า

- (1) ใช้วิธีการที่สามารถระบุตัวเจ้าของลายมือชื่อ และ
- (2) วิธีการดังกล่าวเป็นวิธีการที่เชื่อถือได้

มาตรา 10 ในกรณีที่กฎหมายกำหนดให้นำเสนอหรือเก็บรักษาข้อความใดในสภาพที่เป็นมาแต่เดิมอย่างเอกสารต้นฉบับ ถ้าได้นำเสนอหรือเก็บรักษาในรูปข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ให้ถือว่าได้มีการนำเสนอหรือเก็บรักษาเป็นเอกสารต้นฉบับตามกฎหมายแล้ว

WSU. ว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2544

มาตรา 11 ห้ามมิให้ปฏิเสธการรับฟังข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์เป็นพยานหลักฐานในกระบวนการพิจารณาตามกฎหมายเพียงเพราะเหตุว่าเป็นข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์

มาตรา 13 คำเสนอ หรือคำสนองในการกำสัญญา อาจกำเป็นข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ก็ได้ และห้ามมิให้ปฏิเสธการมีผลทางกฎหมายของสัญญางด้วยเหตุที่สัญญานั้นได้กำคำเสนอ หรือคำสนองเป็นข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์

WSU. ว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2544

มาตรา 22 การส่งข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ให้ถือว่าได้มีการส่งเมื่อข้อมูลอิเล็กทรอนิกสนั่นได้เข้าสู่ระบบข้อมูลที่อยู่นอกเหนือการควบคุมของผู้ส่งข้อมูล

มาตรา 23 การรับข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ให้ถือว่ามีผลบันดาลเวลาที่ข้อมูลอิเล็กทรอนิกสนั่นได้เข้าสู่ระบบข้อมูลของผู้รับข้อมูล

WSU. ว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2544

มาตรา 32 บุคคลย่อมมีสิทธิประกอบธุรกิจบริการเกี่ยวกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ แต่ในกรณีที่จำเป็นเพื่อรักษาความมั่นคงทางการเงินและการพานิชย์ หรือเพื่อประโยชน์ในการเสริมสร้างความเชื่อถือและยยอมรับในระบบulatory เมื่อชื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือเพื่อป้องกันความเสียหายต่อสาธารณะชนให้มีการตราพระราชบัญญัติกำหนดให้การประกอบธุรกิจบริการเกี่ยวกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ได้เป็นกิจการที่ต้องแจ้งให้ทราบ ต้องขึ้นทะเบียน หรือต้องได้รับใบอนุญาตก่อนก็ได้

wsu. ว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2544

- มาตรา 33** ในกรณีที่มีพระราชบัญญัติกำหนดให้การประกอบธุรกิจบริการเกี่ยวกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ได้เป็นกิจการที่ต้องแจ้งให้ทราบ หรือต้องขึ้นทะเบียนให้ผู้ที่ประสงค์จะประกอบธุรกิจดังกล่าวต้องแจ้ง หรือขึ้นทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติกำหนดเริ่มประกอบธุรกิจนั้น
- มาตรา 34** ในกรณีที่มีพระราชบัญญัติกำหนดให้การประกอบธุรกิจบริการเกี่ยวกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์กรณีใดเป็นกิจการที่ต้องได้รับใบอนุญาต ให้ผู้ที่ประสงค์จะประกอบธุรกิจดังกล่าวยื่นคำขอรับใบอนุญาตต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติ

พระบรมราชโองการ ว่าด้วยรัฐธรรมนูญอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2544

มาตรา 44 ผู้ได้ประกอบธุรกิจบริการเกี่ยวกับรัฐธรรมนูญอิเล็กทรอนิกส์ โดยไม่แจ้งหรือขึ้นทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติตามมาตรา 33 วรรคหนึ่ง หรือโดยฝ่าฝืนคำสั่งห้ามการประกอบธุรกิจของคณะกรรมการตามมาตรา 33 วรรคหก ต้องระหว่างโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 45 ผู้ได้ประกอบธุรกิจบริการเกี่ยวกับรัฐธรรมนูญอิเล็กทรอนิกส์ โดยไม่ได้รับใบอนุญาต ตามมาตรา 34 ต้องระหว่างโทษจำคุกไม่เกิน 2 ปี หรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

กรณีศึกษา

- ▶ นายสัมโวได้ขอยืมเงินจากนางสาวน้อยหน้าโดยติดต่อกันทาง LINE และนางสาวน้อยหน้าได้ทำการโอนเงินให้รวม 4 ครั้งๆ ละ 50,000 บาท รวมเป็นเงิน 200,000 บาทด้วยวิธีทางอิเล็กทรอนิกส์ แต่นายสัมโวได้ชำระค่างวดไม่ครบ และนางสาวน้อยหน้ามีการทวงเงินที่ยังชำระไม่ครบทาง LINE
- ▶ **ตอบ**
 - ถือว่าบันทึกกรรมระหว่างนายสัมโวและนางสาวน้อยหน้าที่เกิดขึ้นเป็นธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ประเภทการถ่ายเงินประเภทหนึ่งว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2544 มาตรา 7 มาตรา 8 และมาตรา 9

หมวด 2 ลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์

▶ ลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์

- หมายความว่า อักษร อักษร ตัวเลข เสียงหรือสัญลักษณ์อื่นใดที่สร้างขึ้นให้อยู่ในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์
- ซึ่งนำมาใช้ประกอบกับข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์เพื่อแสดงความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์
- โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อรับบุคคลผู้เป็นเจ้าของลุյยมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์นั้นและเพื่อแสดงว่าบุคคลดังกล่าวยอมรับข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์นั้น

หมวด 2 ลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์

- ▶ ลักษณะของ “ลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์” ตามกฎหมาย
 1. เป็นอักษร อักษร ตัวเลข เสียงหรือสัญลักษณ์อื่นใดในรูปของอิเล็กทรอนิกส์
 2. วัตถุประสงค์หรือหน้าที่ของลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์คือ
 - เพื่อรับตัวบุคคลผู้เป็นเจ้าของลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์นั้น
 - เพื่อแสดงว่าบุคคลดังกล่าวยอมรับในข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์นั้น

หมวด 2 ลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์

- ▶ ลายมือชื่อจะเป็นลายมือชื่อกี่มีผลทางกฎหมาย ต้องปฏิบัติตามเงื่อนไข 2 ประการ (มาตรา 9) คือ
 - 1) ใช้วิธีการที่สามารถระบุตัวเจ้าของลายมือชื่อ และสามารถแสดงได้ว่าเจ้าของลายมือชื่อรับรองข้อความในข้อมูล อิเล็กทรอนิกส์นั้นว่าเป็นของตน และ
 - 2) วิธีการดังกล่าวเป็นวิธีการที่เชื่อถือได้ เหมาะสมกับ วัตถุประสงค์ของการสร้างหรือส่งข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ โดย คำนึงถึงพฤติกรรมนิเวศล้อมหรือข้อตกลงของคู่กรณัม

2. พระราชนูญติว่าด้วยกฎหมายว่าด้วยการกระทำ ผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ 2550

2. กฎหมายว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ 2550

- ▶ ระบุการกระทำผ่าน/หรือโดยอาศัยคอมพิวเตอร์ในการกระทำความผิด มีวัตถุประสงค์มุ่งต่อระบบคอมพิวเตอร์ ข้อมูลของคอมพิวเตอร์ หรือบุคคล เพื่อให้เกิดความเสียหาย

2.1 ความผิด ตาม พ.ส.บ.คอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550

▶ จำแนกความผิดหลักได้ดังนี้

1. ใช้ username/password ของผู้อื่น Log in เข้าสู่ระบบ ([ผิด ม.5](#))
2. Forward email กีมีข้อความ เนื้อหา หรือรูปภาพที่ไม่เหมาะสม เป็นเก็จ กระแทกความมั่นคง หรือลามกอนาจาร ([ผิด ม.14](#))
3. โพสข้อความตามกระทู้ต่างๆ กีมีเนื้อหา ไม่เหมาะสม เป็นเก็จ ([ผิด ม.14](#))
4. เพย์แพร์ภาพตัดต่อให้ผู้อื่นได้รับความเสียหาย หรืออับอาย ([ผิด ม.16](#))

2.1 ความผิด ตาม พ.ร.บ.คอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550

ฐานความผิด	โทษจำคุก	โทษปรับ
เข้าถึงคอมพิวเตอร์โดยไม่ชอบด้วยตั้งใจ	ไม่เกิน 6 เดือน	ไม่เกิน 10,000 บาท
ล่วงรู้มาตราการป้องกัน	ไม่เกิน 1 ปี	ไม่เกิน 20,000 บาท
เข้าถึงข้อมูลคอมพิวเตอร์โดยไม่ชอบด้วยตั้งใจ	ไม่เกิน 2 ปี	ไม่เกิน 40,000 บาท
การดักข้อมูลคอมพิวเตอร์	ไม่เกิน 3 ปี	ไม่เกิน 60,000 บาท
การรบกวนข้อมูลคอมพิวเตอร์	ไม่เกิน 5 ปี	ไม่เกิน 100,000 บาท
การรบกวนระบบคอมพิวเตอร์	ไม่เกิน 5 ปี	ไม่เกิน 100,000 บาท
ISP ที่ยอมให้เผยแพร่ข้อมูลที่ไม่เหมาะสม	ไม่เกิน 5 ปี	ไม่เกิน 100,000 บาท
สแปมเมล	ไม่มี	ไม่เกิน 100,000 บาท
การเผยแพร่เนื้อหาอันไม่เหมาะสม	ไม่เกิน 5 ปี	ไม่เกิน 100,000 บาท
การจำหน่าย/เผยแพร่ Software ที่ใช้กระทำการผิด	ไม่เกิน 2 ปี	ไม่เกิน 20,000 บาท
การตัดต่อภาพผู้อื่น (โดยไม่สุจริต)	ไม่เกิน 3 ปี	ไม่เกิน 60,000 บาท

ตัวอย่างการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์

พฤติกรรม: ใช้ user name/password ของผู้อื่น Log in เข้าสู่ระบบ

ฐานความผิด: มาตรา 5 ปรับไม่เกิน 10,000.- จำคุกไม่เกิน 6 เดือน

ตัวอย่างการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์

พฤติกรรม: Forward email ที่มีข้อความ เนื้อหา หรือรูปภาพที่ไม่เหมาะสม เป็นเก็จ กระทำความมั่นคง หรือลามกอนาจาร

ฐานความผิด: มาตรา 14 ปรับไม่เกิน 100,000.- จำคุกไม่เกิน 5 ปี

สื่อสารก หมายถึง สื่อที่ทำให้ผู้พบเห็นมีความรู้สึกชึ้นนำอุจاذบัดสู่ นำอับอาย ส่วนใหญ่จะแสดงออกในรูปของภาพเปลือยมนุษย์ ภาพอวัยวะเพศกังหันยงและชัย หรือการร่วมเพศของมนุษย์

อนาจาร หมายถึง การกระทำที่ไม่สมควรในทางเพศ และก่อให้เกิดความอับอาย ในทางเพศ ซึ่งพิดไปจากประเพณีนิยมตามกาลเทศะ เช่น จุดแบบหญิง กอด จูบ จุดแบบหญิงโดยที่หญิงไม่ยินยอมในที่สาธารณะ เป็นต้น

ตัวอย่างการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์

พฤติกรรม: โพสต์ข้อความตามกระทู้ต่างๆ ที่มีเนื้อหาไม่เหมาะสม เป็นเท็จ
กระทำความเสื่อม หรือลามกอนาจาร

ฐานความผิด: มาตรา 14 ปรับไม่เกิน 100,000.- จำคุกไม่เกิน 5 ปี

ข้อแนะนำ: ใช้วิจารณญาณในการแสดงความคิดเห็น และคำนึงถึงผลที่จะ
ตามมา

ตัวอย่างการกระกำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์

พฤติกรรม: พฤกที่ชอบเจาะระบบคอมพิวเตอร์ของผู้อื่น กีมีการสร้างระบบป้องกันไว้ (ถ้าเข้าเว็บสารานะ ก็ย่อມไม่มีความผิด)

ฐานความผิด: มาตรา 5 ปรับไม่เกิน 10,000 บาท จำคุกไม่เกิน 6 เดือน

ตัวอย่างการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์

พฤติกรรม: เปิดเผยรหัส (Password) ที่ตัวเองรู้มา สำหรับเพื่อใช้เข้าระบบคอมพิวเตอร์

ฐานความผิด: มาตรา 6 ปรับไม่เกิน 20,000 บาท โทษจำคุก 1 ปี

ตัวอย่างการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์

พฤติกรรม: กำลังข้อมูล หรือไปเปลี่ยนแปลงข้อมูลของคนอื่น ไม่ว่าด้วยวิธีใด จะใช้ไวรัส หรือแอบเข้าไปกำลังตรงๆ หรือพนักงานที่ทำงานอยู่แล้วกำลังจะออกไปกำลังข้อมูล

ฐานความผิด: มาตรา 9 ปรับไม่เกิน 100,000 บาท จำคุกไม่เกิน 5 ปี

- ถ้าการกระทำดังกล่าวกระทำดึงความมั่นคงของประเทศ โดยจำคุก 3-15 ปี
- ถ้าการกระทำดังกล่าวเป็นเหตุให้บุคคลอื่นถึงแก่ความตาย โดยจำคุก 10- 20 ปี

ตัวอย่างการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์

พฤติกรรม: ชอบส่งเมล์อันเป็นข้อมูลปลอม ข้อมูลเท็จ ใช้ร้ายป้ายสีคนอื่น หรือพากข่าวลือ ชอบปล่อยข่าวให้เกิดความวุ่นวาย รวมถึง ส่งภาพلامก่อน乍ด รวมถึงพากที่ได้รับแล้วส่งต่อ

ฐานความผิด: มาตรา 9 ปรับไม่เกิน 100,000 บาท จำคุกไม่เกิน 5 ปี

ตัวอย่างการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์

พฤติกรรม: ชوبส์ส่งเมล์ก่อความเสียหายสันค้าหรือบริการ
หรือส่งเบล์บยกีเข้าไม่ต้องการ

ฐานความผิด: มาตรา 11 ฐานก่อความชำรุด ปรับไม่เกิน 100,000 บาท

ตัวอย่างการกระกำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์

พฤติกรรม: ใช้ศิลปะเว็บตัว ตัดต่อภาพของคนอื่น และนำไปเผยแพร่ทางอินเตอร์เน็ต ทำให้เจ้าของภาพ อับอาย ยกเว้นกระทำการโดยสุจริตไม่ถือเป็นความผิด

ฐานความผิด: มาตรา 16 จำคุกไม่เกิน 3 ปี ปรับไม่เกิน 60,000 บาท

ตัวอย่างการกระกำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์

ความผิดสำหรับผู้ให้บริการหรือเจ้าของเว็บ

- ผู้ให้บริการหรือเจ้าของเว็บมีหน้าที่ต้องเก็บข้อมูลของผู้ใช้บริการอย่างน้อย 90 วัน เพื่อให้สามารถหาตัวผู้ใช้บริการ สำหรับให้ตรวจสอบได้ มิฉะนั้นมีความผิดตามมาตรา 26
- มีโทษอย่างเดียว ปรับไม่เกิน 500,000 บาท

กรณีศึกษา

กรณีที่ 1 : นายจ้างหรือผู้บังคับบัญชา เปิด e-mail ลูกจ้างหรือผู้ใต้บังคับบัญชา อ่านได้หรือไม่?

กรณีที่ 2 : การ Copy รูปภาพ/ข้อความบนเว็บไซต์ของผู้อื่นมาใช้ เป็นการละเมิดลิขสิทธิ์ทุกรณีหรือเปล่า?

กรณีที่ 3 : การหมิ่นประมาททางอินเทอร์เน็ต สามารถฟ้องร้องเอาผิดได้หรือไม่?

กรณีที่ 4 : การทำ Hyperlink ยังไงไม่ให้ละเมิดลิขสิทธิ์?

กรณีที่ 5 : โหลดโปรแกรมหรือเพลงทางอินเทอร์เน็ตผิดกฎหมายหรือเปล่า?

การกระทำผิดจริยธรรมและผิดกฎหมาย

1. การขโมยข้อมูลทางอินเตอร์เน็ต ซึ่งรวมถึงการขโมยประโยชน์ในการลักลอบใช้บริการ
2. ว่าชญากรนำเอาระบบการสื่อสารมาปกปิดความผิดของตนเอง
3. การละเมิดลิขสิทธิ์ปลอมแปลง เลียนแบบระบบซอฟต์แวร์ โดยมิชอบ
4. ใช้คอมพิวเตอร์พรั่งพราย เสียง لامก อนาจาร และข้อมูลที่ไม่เหมาะสม
5. ใช้คอมพิวเตอร์ฟอกเงิน
6. ก่อโภน กำลัยระบบสารานุปโภค เช่น ระบบจ่ายน้ำ จ่ายไฟ ระบบการจราจร
7. หลอกลวงให้ร่วมค้าขายหรือลงทุนปลอม
8. แทรกแซงข้อมูลแล้วนำข้อมูลนั้นมาเป็นประโยชน์ต่อตนโดยมิชอบ เช่น ลักทรัพย์คันหารหัสบัตรเครดิตของคนอื่นมาใช้ดักข้อมูลจากการค้า เพื่อเอาผลประโยชน์นั้นมาเป็นของตน
9. ใช้คอมพิวเตอร์แอบโอนเงินในบัญชีผู้อื่น เข้าบัญชีตัวเอง

3. กฎหมายขายตรงและตลาดแบบตรง พ.ศ.2545

- ▶ กำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจขายสินค้าทางอونไลน์ที่เข้าข่ายการ “ตลาดแบบตรง” ต้องจดทะเบียนการประกอบธุรกิจกับสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคก่อนทำการค้า

4. กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค

- ▶ “การโฆษณา” จะต้องไม่ใช้ข้อความที่ไม่เป็นธรรมต่อผู้บริโภคหรือใช้ข้อความที่อาจก่อให้เกิดผลเสียต่อสังคมเป็นส่วนรวม ไม่ว่าข้อความที่เกี่ยวกับแหล่งกำเนิด สภาพ คุณภาพ หรือลักษณะสินค้าหรือบริการ ตลอดจนการส่งมอบ จัดหา หรือใช้สินค้าหรือบริการ

5. กฎหมายทະเบียนพาณิชย์

- ▶ กระทรวงพาณิชย์ กำหนดให้ผู้ประกอบพาณิชย์กิจการซื้อขายสินค้าหรือบริการออนไลน์ การให้เช่าพื้นที่ของเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่าย (Web Hosting) และการบริการเป็นตลาดกลางพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (e-Marketplace) ต้องจดทะเบียนพาณิชย์

6. กฎหมายลิขสิทธิ์ พ.ศ.2537

- ▶ กำหนดสิทธิประโยชน์ให้แก่เจ้าของทรัพย์สินทางปัญญา และป้องกันดูแลผู้อื่นละเมิดลิขสิทธิ์ กังขาย เสนอขาย เพยแพร่ แจกจ่าย แสวงหากำไร วันสร้างความเสียหายให้แก่เจ้าของลิขสิทธิ์

7. กฎหมายว่าด้วยราคาน้ำมันค้าและบริการ พ.ศ.2542

- ▶ ดูแลราคาน้ำมันต่างๆ ให้อยู่ในระดับราคากูเหมะสม เพื่อให้เกิดการแบ่งขันทางการค้าที่เป็นธรรม ไม่มีการหั่นราคา รายใหญ่รั่งแกร่งรายเล็ก และกำหนดราคาน้ำมันอย่างเป็นธรรม

8. กฎหมายจดแจ้งการพิมพ์

- ▶ ตาม พ.ร.บ.จดแจ้งการพิมพ์ พ.ศ. 2550 กำหนดให้ผู้ประกอบการสื่อสิ่งพิมพ์ต้องจดแจ้งการพิมพ์ ซึ่งหมายรวมถึง ผู้ประกอบธุรกิจหนังสืออ่อนไลน์ หรือ e-book ด้วย แต่ไม่รวมถึงผู้ขายหรือร้านขายหนังสืออ่อนไลน์ที่ไม่ใช่ผู้ผลิตเอง

9. กฎหมายผลิตภัณฑ์อาหารและยา

- ▶ การขายผลิตภัณฑ์เกี่ยวกับอาหารและยา ก็งผลิตเอง หรือนำเข้า ต้องเป็นผลิตภัณฑ์อยู่ภายใต้การดูแลของสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.)

10. กฎหมายธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ.2551

- ▶ ธุรกิจออนไลน์ที่ประกอบธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ จะต้องดำเนินการขอใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ต่อกรมการท่องเที่ยว เสียก่อน

3. พระราชกฤษฎีกา ว่าด้วย การควบคุมดูแลธุรกิจ
บริการการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2551
(E-Payment)

พระราชกฤษฎีกา ว่าด้วยการควบคุมดูแลธุรกิจบริการการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2551 (E-Payment)

- **เหตุผลในการประกาศใช้**
 - เพื่อควบคุมดูแลธุรกิจบริการเกี่ยวกับการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ที่ต้องใช้เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์ที่มีความซับซ้อนและหลากหลายชั้นวางส่งผลกระทบต่อความมั่นคงทางการเงินและการพาณิชย์ และอาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อสาธารณะชน
 - เพื่อบูรณาการกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจบริการที่เกี่ยวกับการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ให้เป็นฉบับเดียวกัน

พระราชบัญญัติ ว่าด้วยการควบคุมดูแลธุรกิจบริการการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2551 (E-Payment)

การประกอบธุรกิจบริการการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-Money) ได้แก่

1. ธุรกิจบริการการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ที่ผู้ให้บริการต้องแจ้งให้ทราบ เช่น

- บัตรโดยสารสาธารณะ
- บัตรชำระค่าผ่านทางสาธารณะ
- บัตรชำระค่าอาหารและเครื่องดื่มภายในศูนย์อาหาร

พระราชบัญญัติ ว่าด้วยการควบคุมดูแลธุรกิจบริการการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2551 (E-Payment)

การประกอบธุรกิจบริการการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-Money) ได้แก่

2. ธุรกิจบริการการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ที่ผู้ให้บริการต้องขึ้นทะเบียนก่อนให้บริการ เช่น

- การให้บริการเครือข่ายบัตรเครดิต (Credit Card Network)
- การให้บริการเครือข่ายอีดีซี (EDC Network)
 - เครือข่ายการรับส่งข้อมูลที่มีศูนย์กลาง หรือจุดเชื่อมต่อการรับส่งข้อมูลระหว่างผู้ให้บริการเครือข่ายอีดีซี ด้วยอุปกรณ์หรือเครื่องมือ
 - สำหรับการรับส่งข้อมูลการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์จากบัตรเครดิต บัตรเดบิต เงินอิเล็กทรอนิกส์ หรือบัตรอิเล็กทรอนิกส์อื่นใด ไปยังผู้ให้บริการซึ่งออกบัตร

พระราชบัญญัติ ว่าด้วยการควบคุมดูแลธุรกิจการการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2551 (E-Payment)

การประกอบธุรกิจการการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-Money) ได้แก่

3. ธุรกิจการการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ที่ผู้ให้บริการต้องได้รับอนุญาตก่อนให้บริการ เช่น

- การให้บริการหักบัญชี (Clearing)
- การให้บริการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ผ่านอุปกรณ์อย่างใดอย่างหนึ่งหรือผ่านเครือข่าย

พระราชกฤษฎีกา ว่าด้วยการควบคุมดูแลธุรกิจบริการการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2551 (E-Payment)

- การควบคุมดูแลและการประกอบธุรกิจของผู้ให้บริการแต่ละประเภท จะมีการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการให้บริการที่จำเป็น ซึ่งประกาศโดยธนาคารแห่งประเทศไทยในเรื่องดังต่อไปนี้
 - การออกหลักฐานการชำระเงิน
 - การเก็บรักษาเงินที่จะต้องส่งมอบ
 - การกำหนดผลสินสุดของการโอนเงินซึ่งผู้รับสามารถใช้เงินได้กับที่โดยปราศจากเงื่อนไข
 - การดำเนินการเพื่อรักษาสถานภาพทางการเงินของผู้ให้บริการ หรือ
 - การจัดให้มีผู้ตรวจสอบอิสระทางด้านความมั่นคงปลอดภัย

พระราชบัญญัติ ว่าด้วยการควบคุมดูแลธุรกิจบริการการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2551 (E-Payment)

- ผลของการที่ผู้ให้บริการผ้าฝ้ายหรือไม่ปฏิบัติพระราชบัญญัติพระราชบัญญัติ หรือประกาศของธนาคารแห่งประเทศไทย หรือประกาศคณะกรรมการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์
 - การห้ามประกอบธุรกิจ
 - การพักใช้ใบอนุญาต
 - การเพิกถอนใบอนุญาต